

מסעות ותגליות

חברת נשיונל ג'יאוגרפיק נוסדה ב־1888. מאז ועד היום היא סייעה במימון של יותר מ־10,000 מחקרים ומסעות ביבשה, באוויר ובים, אשר תרמו וממשיכים לתרום להבנה ולשימור של העולם שבו אנו חיים

האסיפה המכוננת של חברת נשיונל ג'יאוגרפיק התקיימה ב־13 בינואר 1888 בעיר וושינגטון די. סי. ציור: סטנלי מטסוף

חברת נשיונל ג'יאוגרפיק מפורסמת היום בעיקר בזכות אמצעי התקשורת שבהם היא סוקרת את העולם: כתיבי עת, אתרי אינטרנט, ערוצי טלוויזיה וספרים. היא עוסקת במגוון רחב ביותר של תחומים, מגיאוגרפיה ועד ארכיאולוגיה, מהחלל החיצון ועד נושאים חברתיים. את כל אלה היא מתעדת במהימנות בצילום האיכותי שבו נודעה.

המעצמה החינוכית והתקשורתית הזאת החלה את דרכה ב־1888 כחברה ללא כוונת רווח. 33 גברים, בהם גיאוגרפים, בנקאים, קרטוגרפים, קציני צבא, עורכי דין, ביולוגים ואנשי טבע, שהמשותף לכולם היה עניין בנושאים גיאוגרפיים ויצר הרפתקנות, התכנסו בווינגטון, בירת ארצות הברית, וייסדו חברה שמטרתה להקנות ידע גיאוגרפי של "העולם וכל אשר בו". הגיליון הראשון של ביטאון החברה יצא לאור כמה חודשים מאוחר יותר, ולימים הפך למגזין הדגל שלה. שנתיים מאוחר יותר יצאה משלחת החקר הראשונה של נשיונל ג'יאוגרפיק לאלסקה.

מאז נישא דגל נשיונל ג'יאוגרפיק באלפי מסעות של מגלי עולם למקומות רחוקים ונידחים. כמה מהבולטים שבהם היו מסעו של רוברט פירי לקוטב הדרומי ב־1929, מסעותיו של ג'וזף רוק לגבול סין וטיבט בשנים 1923-1924, ומסע סיטרוואן־הארדט על פני יבשת אסיה בשנים 1931-1932. הדגל אפילו הונף על הירח על ידי האסטרונאוטים של החללית אפולו II.

משלחת המחקר הראשונה של חברת נשיונל ג'יאוגרפיק יצאה לאלסקה ב־1890. צילום מאזור המסע מ־1909: ג'ורג' מיקסטר השני

החוקרת ג'יין גודול חיה בקרב השימפנזים בשנות השישים של המאה הקודמת. צילום: ואן גודול

האנתרופולוג לואיס ליקי ומשפחתו באתר שבו התגלו שרידי הומיניד מוקדם. צילום: רוברט סיסון

מסעות נוספים במימון נשיונל ג'יאוגרפיק חקרו את העבר. בשנת 1911 גילה היראם בינגהם בהרי האנדים בפרו את עיר האינקה האבודה מאצ'ו פיצ'ו (Machu Picchu). ד"ר מתיו סטרלינג ואשתו חשבו בשנים 1939-1940 את ראשי האבן הענקיים של בני אולמק (Olmec) המסתוריים בחוף המערבי של מקסיקו. צוללנים במשלחת מחקר במימון החברה מצאו שרידים של קרבנות אדם במימי באר לרגלי הפירמידות בחצי האי יוקטן (Yucatan).

גילוי מאובנים בערוץ אלדובאי (Olduvai) בטנזניה שבמזרח אפריקה על ידי זוג האנתרופולוגים מארי ולואיס ליקי בשנת 1931 היה נקודת מפנה במחקר האבות הקדמונים של המין האנושי. בשנת 1960 דיווח נשיונל ג'יאוגרפיק כי בני הזוג גילו שרידי גולגולת של הומיניד שכונה זינג' אנתרופוס, ואשר חי במזרח אפריקה לפני 1,750,000 שנים.

החוקר הנודע ז'ק איב קוסטו ביצע במשך שנים מחקרים במצולות במימון החברה. מחקר תתימי לגילוייה של הספינה טיטניק בתמיכת נשיונל ג'יאוגרפיק הביא למציאתה על קרקעית האוקיינוס האטלנטי ב־1985. המשך המחקר מתפרסם בימים אלה, וכך גם צלילת היחיד של הבמאי ג'יימס קמרון למקום העמוק ביותר על פני כדור הארץ.

בעולם החי נודעו סיפוריהן של שתי חוקרות קופי אדם שעבודתן מומנה בסיוע נשיונל ג'יאוגרפיק: חוקרת הגורילות דיאן פוסי שחיה קרוב ל־20 שנים בקרב הגורילות ברואנדה ונרצחה שם בגלל עבודתה, והחוקרת ג'יין גודול שפרסמה מחקרים פורצי דרך בנושא השימפנזים. כל אלה ועוד תועדו, תחילה מעל דפי המגזין, ומאוחר יותר בסרטי תעודה. רוח ההרפתקנות והחקר ממשיכים גם כיום, וחלק מכל הכנסות החברה מוקדש להמשך המורשת הייחודית שלה.

הפעילות הענפה של החברה מגיעה לכל רחבי העולם, עם מהדורות מודפסות ואתרי אינטרנט ביותר מ־30 שפות. המהדורה הישראלית יוצאת לאור מאז 1998 בתפוצה רחבה, יחד עם מגזין הנסיעות "טרבולר" ומוסף הילדים "עולמי".